

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. NONE

V. NONE

ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਨੂ ਆਦਿ.
ਜਨਵਰੀ 10, 1995

[ਬੀ.ਪੀ. ਜੀਵਨ ਰੈਂਡੀ ਅਤੇ ਮਿਸਿਜ਼ ਸੁਜਾਤਾ ਵੀ. ਮਨੋਹਰ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ—ਅਨੁਚਛੇਦ 226—ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ—ਲੀਜ਼—ਰੱਦ—ਅਲਾਟੀਜ਼, ਲਗਾਤਾਰ ਡਿਫਾਲਟਰ—ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ—ਪਲਾਟ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ—ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ—ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਦਲੀਲ—ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ—ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ—ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਰਿਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ—ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ—ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਣ-ਵਾਰੰਟਡ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸਤੰਬਰ 1975 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਇਕ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲੋਕ ਇਕ ਪਲਾਟ ਦੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਲੀਜ਼-ਹੋਲਡ ਅਧਿਕਾਰ ਸਨ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ 25% ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ। ਬਾਕੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤਿੰਨ ਬਰਾਬਰ ਕਿਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣੀ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਕੀਤਾ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਕਿਉਂ ਨਾ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਰਕਮ ਦਾ 10% ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੇ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ। ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਧਾਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਇਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਰਕਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਲਾਟ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੱਗੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਦੂਜੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ 1985 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਸ ਰਿਆਇਤ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ।

1990 ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ 12% ਵਿਆਜ ਨਾਲ ਰਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਸਨ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਥਿਤ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 5% ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਰਕਮ ਵਸੂਲ ਕਰਕੇ ਪਲਾਟ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸ਼ੀਮਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਣੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਪਲਾਟ ਉਸ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ 1.1. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਦਾਂਤ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੇਵਲ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਕਦੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ। ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵੈਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚਣਾ ਪਵੇਗਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਣ-ਵਾਰੰਟਿਡ ਆਦੇਸ਼ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੁਹਰਾਉਣ ਜਾਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਣ-ਵਾਰੰਟਿਡ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ/ਅਣ-ਵਾਰੰਟਿਡ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਮੁੜ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ/ਅਣ-ਵਾਰੰਟਿਡ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੁਧਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੁਹਰਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਜ/ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਵਾਜਬ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਨਹਿੱਤ ਨੂੰ ਅਣਗਿਣਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕਤਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਕੇਸ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਉਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਰਸ-ਬਾਰਿੰਗ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹਾਲਾਤ ਨਾ ਤਾਂ ਸਲਾਹਯੋਗ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਫੜਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਬੇਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ। ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ- ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਨਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਾਰ. [133-E-H, 134-A-EJ

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਥਿਊਰੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ ਤਦ ਹੀ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹੁੰਦੇ, ਅਰਥਾਤ (1) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵੈਧ ਸੀ ਅਤੇ (2) ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਨਤੀਜੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 674 ਦਾ 1995.

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 14.10.93 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਪੀ.

ਨੰਬਰ 3394 ਦਾ 1992.

ਨਾਲ

ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 15931 ਦਾ 1994.

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ. 30.11.93 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 7760 ਦਾ 1993.

ਸਵਰਾਜ ਕੋਸ਼ਲ, ਕੇ. ਮਾਧਵ ਰੈੱਡੀ, ਮਿਸਿਜ਼. ਨਰੇਸ਼ ਬਖਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮਿਸ.

ਕਮਿਨੀ ਜੈਸਵਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਕੇ.ਕੇ. ਵੇਨੁਗੋਪਾਲ, ਡੀ.ਵੀ. ਸਹਗਲ, ਵਿਮਲ ਦਵੇ, ਨੀਲਮ ਕਲਸੀ, ਅਸ਼ੋਕ ਮਾਥੁਰ ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਸਰੀਨ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੀ

ਬੀ.ਪੀ. ਜੀਵਨ ਰੈੱਡੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ. ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ) 11609 ਦਾ 1994.

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਸੁਣੇ ਗਏ।

ਇਹ ਅਪੀਲ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ। ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ 29 ਸਤੰਬਰ, 1975 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੈਕਟਰ 31ਏ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ 338 ਵਰਗ ਗਜ ਦੇ ਪਲਾਟ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁ. 34,500 ਸੀ। ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨੱਬੇ ਨੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲੀਜ-ਹੋਲਡ ਸੀ। 27 ਨਵੰਬਰ, 1975 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ 25% ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ। ਬਾਕੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤਿੰਨ ਬਰਾਬਰ ਕਿਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸਤ 27 ਸਤੰਬਰ, 1976 ਨੂੰ ਦੇਈ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਇਸੇ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਐਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ ਕਿਉਂ ਨਾ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲੀਜ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੇ 10% ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰੁ. 3,450 ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਖਿਲਾਫ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ 2 ਮਈ, 1978 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ 10% ਤੋਂ 2½% ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਧਾਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 1 ਜਨਵਰੀ, 1979 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਐਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਘਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1979 ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਆਪਣੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਉਸ ਦੇ 1 ਜਨਵਰੀ, 1979 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਹ 10 ਜਨਵਰੀ, 1980 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ। ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ... ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਲਾਟ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ

ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਚੁੱਕਰ ਹੋਣ ਉੱਤੇ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ 9 ਮਈ, 1985 ਨੂੰ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਰੁ. 1.02 ਲੱਖ (ਜੋ ਕਿ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 9 ਮਈ, 1985 ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ) ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ, ਨਤੀਜਤਨ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਯਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਟਾਈਲ ਕੀਤਾ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਵੀ ਸੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

3 ਦਸੰਬਰ, 1990 ਨੂੰ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 15477 ਦੇ 1990 ਦਾਖਲ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 12% ਵਿਆਜ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਡਰਾਫਟ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ 15 ਜਨਵਰੀ, 1991 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੁਪਏ 1,72,402.56 ਦਾ ਡਰਾਫਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 18 ਮਾਰਚ, 1991 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਚੁੱਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਲਾਟ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 29 ਜੁਲਾਈ, 1991 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਚਲਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਥਿਤ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਲਾਟਾਂ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਨੂੰ 5% ਜੁਰਮਾਨਾ ਰਕਮ ਵਸੂਲ ਕਰਕੇ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਇਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੇ 18 ਅਕਤੂਬਰ, 1991 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਕਥਿਤ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੋਲ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 3394 ਦੇ 1992 ਨਾਲ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ (1977 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ) ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 14 ਅਕਤੂਬਰ, 1993 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਣੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਪਲਾਟ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਪਲਾਟ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਣੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਸੁਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੇ 4 ਸਤੰਬਰ, 1991 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਰਕਮ ਦਾ 5% ਵਸੂਲ ਕਰਕੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1989 ਨੂੰ ਇਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਣ ਵਿਵਹਾਰ ਮੰਨਿਆ। ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਣੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ) ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ) ਨੂੰ ਸਾਈਟ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੀਲਾਮੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਸਮੇਤ ਦੰਡਾਤਮਕ ਵਿਆਜ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਖਾਤਾ ਲੈਣ 'ਤੇ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਮੰਗ ਉਠਾਉਣ ਉਹ ਹੁਕਮ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਅਪੀਲ 'ਚ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, (1) ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ 1977 ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਰਕਮ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ

1978-79 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਪਲਾਟ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਸਨ - ਪਲਾਟ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਕੇ। ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਲੀਜ਼ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਵੀ ਜਤਾਈ ਸੀ; (2) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਕਹੀ ਰਿਆਇਤ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ। ਇਹ 1985 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ; (3) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜੋ ਕਿ 1990 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰ. 15477 ਦੀ 1990) ਪਲਾਟ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਕਿ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ, ਪਲਾਟ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਮਾਰਚ, 1991 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰ. 3394 ਦੀ 1992 (ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਉੱਠੀ ਹੈ) ਦੀ ਦਾਇਰਗੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇੱਕ ਮਾਇਆਵੀ ਜੁਆ। ਇਸ ਦੂਜੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਕਥਿਤ ਨੀਤੀ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਰਕਮ ਦਾ 5% ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਲਾਟ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ: ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਣੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਲਾਟ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਰਕਮ ਦਾ 5% ਚਾਰਜ ਕਰਕੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦਾ ਪਲਾਟ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਣੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵੱਖਰੇਪਣ ਦੇ ਬਿੰਦੂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਔਰਤ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੋਲ ਪਈ ਹੈ, ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ, ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਕਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉੱਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਦਾਂਤ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਥੋੜੀ ਲੰਬਾਈ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਕੇਵਲ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਜਵਾਬੀ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਕਦੇ ਵੀ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵੈਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚਣਾ ਪਵੇਗਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਣਵਾਰੰਟਡ ਆਦੇਸ਼ ਜਵਾਬੀ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਣਵਾਰੰਟਡ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਸਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜਵਾਬੀ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ/ਅਣਵਾਰੰਟਡ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਹ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੜ ਅਤੇ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ/ਅਣਵਾਰੰਟਡ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਸੱਚਮੁੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਸੁਧਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਲਈ ਆਧਾਰ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬੀ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਜ/ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਵੈਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਨਹਿੱਤ ਨੂੰ ਅਣਗਿਣਤ ਨੁਕਸਾਨ

ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕਤਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਰਗਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕਿਉਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਉਸ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਕਰੀਏ ਬਜਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੀਏ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਉਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਲਈ ਪਾਤਰਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਬਜਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਹੀਅਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਰਸ - ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ - ਨਾ ਤਾਂ ਸਲਾਹ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀ ਉਸੇ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਾਰ. (ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੀ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।)

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜ ਜਾਂਦਿਆਂ, ਜੇਕਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਯਕੀਨੀ ਹਾਂ, ਇਹ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਇਥੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਈ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ। ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ ਤਦ ਹੀ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹੁੰਦੇ, ਅਰਥਾਤ, (1) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਣੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵੈਧ ਸੀ ਅਤੇ (2) ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮੌਲਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਣੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹੀ ਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਣੇ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ।

ਅਪੀਲ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਹੇਠ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੇਣੇ ਪੈਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਰੁ. 10,000 ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਸੀ) ਨੰਬਰ 15931 ਦਾ 1994 :

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ, ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹਨ, ਹੋਰ ਵੀ ਮਾੜੇ ਹਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਜੁਲਾਈ 13, 1974 ਨੂੰ ਹੋਏ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਲਾਟ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਪਹਿਲੀ 25% ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਪਰ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕਰ ਕੀਤੀ। ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਈ ਅਤੇ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਰਕਮ ਦਾ 10% ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੇ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਤਦਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਰਕਮ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਘਟਾ ਕੇ ਦਿਸੰਬਰ, 1976 ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ। ਸਤਰਾਂ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 7760 ਦਾ 1993, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਉੱਠੀ ਹੈ, ਮਾਰਚ 30, 1976 ਦੀ ਰੱਦ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਉੱਚ

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, (1992) ਪੀ.ਐਲ.ਜੇ. 522 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਦੋ ਆਧਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ: "(1) ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 25% ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ; (2) ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੇ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕਾਰਜ ਉੱਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਉੱਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦੇਵੇ।" ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਹ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਕਿ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਨੂੰ ਐਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਿਹੜਾ ਕੇਸ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਸਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਲੀਜ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇਕੋ ਇਕ ਤਰਕ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਲੀਜ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ। ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਸ਼ੀ ਘਟਾਈ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੇ ਠੰਡੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ ਅਤੇ ਸਤਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਚੁੱਪ ਰਹੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਤਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਾਗਿਆ - ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ - ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਜੁਏ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ। ਉਸ ਦੇ ਸਤਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨੀਂਦ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਸੁਧਾਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਬੂਤਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਸੁਧਾਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ ਇੱਕ ਝੂਠਾ ਹੈ, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਜਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ, ਜੋ ਕਿ 10,000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੈ, ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਏ.ਜੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate